

Voorstel Gemeenteraad

Vergadering gemeenteraad
d.d. 28 september 2022

Portefeuillehouder: Joostens, M.
Beleidsveld: Ruimtelijke ontwikkeling + Economie,
Cultuur, Recreatie en Toerisme
Zaaknummer: Z/21/134605/DOC-22313059

Onderwerp: Oprichten besloten vennootschap warmtebedrijf Loppersum

Korte samenvatting

Op 31 mei 2022 heeft het college besloten in te stemmen met de voorbereiding van de realisatie van een warmtenet in Loppersum. Op 29 juni 2022 heeft de gemeenteraad de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Voor de realisatie en exploitatie van het warmtenet is het wenselijk een rechtspersoon op te richten om de risico's voor de gemeente te beperken en de kansen in een marktomgeving te benutten. In het geval van een warmtenet is een rechtspersoon in de vorm van een besloten vennootschap (b.v.) het meest passend.

Omdat de gemeenteraad in staat gesteld moet worden om een zienswijze in te dienen op het voorgenomen besluit, wordt voorgesteld aan de raad om hier mee in te stemmen.

Aan de raad

Voorstel

In te stemmen met het oprichten van een besloten vennootschap (b.v.) ten behoeve van de exploitatie van een of meer warmtenetten in de gemeente Eemsdelta.

Aanleiding

Op 31 mei 2022 heeft het college besloten in te stemmen met de voorbereiding van de realisatie van een warmtenet in Loppersum. Op 29 juni 2022 heeft de gemeenteraad de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

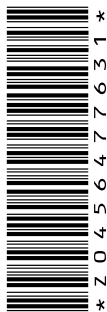
Voor de realisatie en exploitatie van het warmtenet is het wenselijk een rechtspersoon op te richten om de risico's voor de gemeente te beperken en kansen in een marktomgeving te benutten. In het geval van een warmtenet is een rechtspersoon in de vorm van een besloten vennootschap (b.v.) het meest passend. Bij de oprichting wordt de gemeente de enige aandeelhouder.

Omdat er naast Loppersum nog warmtenetten in ontwikkeling zijn in Delfzijl en Appingedam ligt het voor de hand om de b.v. op te richten voor alle warmtenetten in de gemeente Eemsdelta.

Omdat de gemeenteraad in staat gesteld moet worden om een zienswijze in te dienen op het voorgenomen besluit, wordt voorgesteld aan de raad om hier mee in te stemmen vanwege het openbare belang van het warmtenet, namelijk het leveren van (bijna) aardgasvrije warmte aan gebouwen in de gemeente.

Beoogd effect

Het beoogde effect is om de risico's voor de gemeente te beperken en kansen in een marktomgeving te benutten. De risico's voor de gemeente kunnen beperkt worden door de b.v. de benodigde contracten te laten

afsluiten. Mocht de b.v. in financiële problemen komen, dan kan overwogen worden om deze failliet te laten gaan en daarmee de aansprakelijkheid voor de gemeente te beperken. De risico's zijn nader beschreven bij "kanttekeningen". Bij kansen in een marktomgeving kan gedacht worden aan winstgevendende activiteiten en subsidies voor bedrijven.

Argumenten

Hieronder wordt een afweging gemaakt voor de keuze uit verschillende rechtsvormen.

Rechtsvormen

Rechtsvormen met rechtspersoonlijkheid zijn onder andere de stichting, de coöperatie en de besloten vennootschap (b.v.).

Stichting

Een stichting is een mogelijke rechtsvorm die wordt gekozen om een ideëel doel na te streven. Het is een ondernemingsvorm zonder winstoogmerk. De stichting mag althans niet tot doel hebben het doen van winstuitkering aan het bestuur. Ook het overmaken van geld aan anderen dan de stichting is slechts toegestaan voor zover dit een ideëel doel heeft. In beginsel moet winst of omzet alleen ten goede komen tot het ideële doel van de stichting zelf.

Coöperatie

De coöperatie is een rechtsvorm die door de wetgever is opgezet als een bijzondere vereniging, en bevindt tussen de maatschap/vennootschap onder firma en de b.v./n.v. Een coöperatie komt het meest van pas als meerdere (reeds bestaande) ondernemingen een gezamenlijk doel willen bereiken en daarover afspraken willen maken. Het doel wordt dan vastgelegd in verschillende contracten, met de partijen die deelnemen in de coöperatie. Tegelijkertijd wordt in dat contract neergelegd welke verplichtingen de deelnemende partijen jegens de coöperatie hebben.

Besloten vennootschap

De b.v. is, samen met de n.v., een kapitaalvennootschap. Er kan slechts worden deelgenomen aan deze rechtsvorm door middel van een aandeel in het kapitaal. Het kapitaal wordt verdeeld in aandelen, en de onderneming wordt bestuurd door aandeelhouders. In de statuten kunnen regels worden opgenomen over het type aandelen dat onder de b.v. wordt gehouden. Hierbij kunnen regels worden afgesproken over de hoeveelheid aandelen, maar ook de voorwaarden waaronder een aandeel kan worden overgedragen.

Afweging

Iedere ondernemingsvorm heeft zijn voor- en nadelen. Een coöperatie is niet echt een geschikte ondernemingsvorm, vanwege de aard van deze rechtsvorm. Deze is veel meer gericht op deelnemers die prijsafspraken willen maken, zodat er zoveel mogelijk mededinging plaatsvindt ten behoeve van een eerlijke markt. De stichting en de b.v. zijn allebei op het eerste gezicht wel geschikt. De b.v. is een goede keuze omdat daarbij duidelijke afspraken kunnen worden gemaakt in de statuten over het deelnemen, overdragen van aandelen en het in- en uittreden. Het nadeel daarvan is dat de b.v. meer gericht lijkt op kapitaal en vergroting daarvan. Het voordeel van een stichting is dat deze niet op winst gericht is. Het nadeel daarvan zijn de wettelijke beperkingen m.b.t. het doen van winstuitkeringen en het doen van uitkeringen aan derden.

Navraag bij diverse warmtenetten in Nederland leert dat vrijwel overal is gekozen voor de b.v. In een enkel geval is (voorlopig) gekozen voor een gemeentelijke afdeling. Zowel bij een stichting als een b.v. bestaat de

mogelijkheid van een toezichthoudend orgaan in de vorm van een Raad van Toezicht of een Raad van Commissarissen. In zo'n toezichtsorgaan kunnen de verschillende belangen en deskundigheden vertegenwoordigd worden. Daarbij kan gedacht worden aan de gemeente, de deelnemers, een energie coöperatie en deskundigen op het gebied van exploitatie van warmtenetten.

Conclusie

De gemeente wil op de langere termijn geen bemoeienis met een warmtebedrijf omdat dat niet past bij de kerntaken. Daarom ligt een b.v. het meest voor de hand. Deze is relatief eenvoudig over te dragen aan een eventueel regionaal warmtebedrijf. Zo'n regionaal warmtebedrijf zal een bepaalde mate van winst eisen om de risico's af te dekken. Daar past een b.v. goed bij. Ook elders in Nederland zijn vooral b.v.'s opgericht in het geval van warmtelevering.

Kanttekeningen

Het oprichten en in stand houden van een b.v. brengt kosten en administratieve lasten met zich mee, maar dit weegt op tegen de voordelen.

De risico's van het warmtenet zelf zijn reeds beschreven in het betreffende raadsbesluit van 29 juni 2022. In dit collegevoorstel staan daarom alleen de risico's van het oprichten van een bv.

In het raadsbesluit is het volgende geschreven over risico's en beheersmaatregelen m.b.t. het warmtenet Loppersum:

- Om de risico's van kostenoverschrijdingen bij de investeringen te minimaliseren wordt het warmtenet gefaseerd aangelegd. Na elke fase wordt een besluit genomen over de volgende fase.
- Tijdens de exploitatiefase zal ieder jaar een evaluatie plaatsvinden op basis waarvan eventuele aanpassingen en alternatieven (voor de warmtebron, het distributienet e.d.) in beeld gebracht worden. Op basis daarvan kan het college besluiten over eventuele aanpassingen en alternatieven.
- Samen met adviesbureau Sweco heeft de projectgroep risico's in beeld gebracht en zijn beheersmaatregelen geformuleerd volgens de RISMAN-methode. Iedere tweewekelijkse vergadering van de projectgroep wordt beoordeeld of er iets gewijzigd is ten aanzien van de risico's en of er nieuwe beheersmaatregelen nodig zijn.

Aanpak/uitvoering

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden de statuten van de b.v. ontworpen op basis waarvan het college besluit de b.v. op te richten. Daarbij zullen o.a. de volgende aspecten uitgewerkt worden:

- Doel, taken en verantwoordelijkheden van de b.v. en de gemeente
- Aandeelhouder(s)
- Eigendom van de verschillende onderdelen van het warmtenet
- Verzorgingsgebied

- Financiële aspecten
- Toezicht en verantwoording
- Betrokkenheid van andere organisaties zoals de Lopster Energie Coöperatie en de klanten van het warmtenet
- De relatie met andere warmtenetten in de gemeente
- Contracten tussen gemeente en de BV en tussen de BV en de warmteafnemers
- Benoeming directie

Over deze aspecten kan momenteel nog geen duidelijkheid verschaft worden omdat dit mede afhankelijk is van een aanbesteding voor realisatie en exploitatie van het warmtenet. Deze aanbesteding wordt momenteel voorbereid.

Financiën

De kosten voor het oprichten, de jaarlijkse administratieve handelingen en het in stand houden van een b.v. komen ten laste van de exploitatie van het warmtenet. In de raming van de exploitatie in de komende 30 jaar is hier rekening mee gehouden.

Participatie

Over dit voorstel is juridische en financieel advies gevraagd. De adviezen zijn verwerkt in dit voorstel. Daarnaast is advies ingewonnen bij het Warmte Transitie Centrum Groningen, enkele andere warmtenetten in Nederland en bij de Lopster Energie Coöperatie.

Communicatie

Het raadsbesluit wordt op de gebruikelijke manier bekend gemaakt.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta

Ben Visser
Burgemeester

Ronald Koch
Secretaris

Bijlage(n)

Geen

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Eemsdelta,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 augustus 2022,

BESLUIT

In te stemmen met het oprichten van een besloten vennootschap (b.v.) ten behoeve van de exploitatie van een of meer warmtenetten in de gemeente Eemsdelta.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 28 september 2022.

De raad van de gemeente Eemsdelta

B. Visser
Voorzitter

W.J. Onrust
Plv. griffier